

[Lannung.]

Løsning. Jeg gaar ud fra, at de to højt-ærede Ministre med Glæde vil tage en Forhandling i et saadant Udvalg, og jeg forbeholder mig senere at stille Forslag om en saadan Udvalgsbehandling.

Ministeren for særlige Anliggender (Federspiel): Den ærede Forespørger, Hr. Steincke, fandt ikke Anledning til at imødegaa den Redegørelse, jeg havde givet for det retlige, det juridiske Grundlag for Behandlingen af disse Sager, hvor jeg i mine indledende Bemærkninger, mener jeg, gjorde det klart, at der ikke ved Behandlingen af disse Likvideringssager er sket eller sker nogen Afvigelse fra den normale Retspleje.

Sagen deler sig nemlig i to Afdelinger. Der er først Spørgsmaalet om, hvorvidt der foreligger en saadan Handling, som maa betegnes som en af Besættelsestidens Krigshandlinger; det er det første Stadium for Undersøgelserne, saaledes som jeg gjorde Rede for. Det andet Stadium, der i Regelen vil opstaa, er dette, om en enkelt Person viser sig at være likvideret med Urette, og i saa Tilfælde bliver der Spørgsmaal om Rehabilitering, og jeg paaviste, at et saadant Institut ikke har nogen som helst Plads inden for Retsplejelovens normale Omraade. Der findes i og for sig ikke noget Organ inden for Retsplejen, der kan beskæftige sig med en saadan Rehabilitering; man maa her gaa frem efter Forholdets Natur. Det er derfor urigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Steincke taler om en Tilbagevenden til normale Retsforhold, for i normale Tider forekom der ingen Likvideringer, der forelaa ikke noget Spørgsmaal om at rehabiliterer eller give Oprensning til Personer eller deres Familie, hvis de paagældende var dræbt med Urette. Drab i Tiden før 1939 var enten Mord eller Ulykkestilfælde, alt sammen Ting, som man kender inden for Straffeloven. Som flere ærede Medlemmer saa rigtigt fremhævede, er vi her inde paa et Omraade, hvor man maa se paa Forholdets Natur og søge at finde frem til en Løsning, der bunder i de Hensyn, som man med Rette maa tage. Dette gjorde jeg nærmere Rede for. Jeg vil derfor blot henvise til, at der ikke er Tale om en Afvigelse fra den normale Retspleje.

Det kan jo altid diskuteres, hvorvidt det ene eller det andet Ministerium vil være det rette til at behandle visse Sager. Man kunde for den Sags Skyld ogsaa nævne Krigsministeriet som det, der burde beskæftige sig med Krigshandlinger. Det

staar naturligvis ganske aabent, hvorvidt man vil bedømme, om det ene eller det andet Ministerium er bedre egnet, men det har været saaledes under saavel Samlingsregeringen som under denne Regering, at man har fundet det rigtigt, at disse Sager i sidste Instans henlægges til Ministeriet for særlige Anliggender.

Det ærede Medlem Hr. Steincke gik ikke nærmere ind paa den Argumentation, jeg fremførte, og jeg forstod det ogsaa saaledes, at det ærede Medlem ønskede at rette sine Bemærkninger til Justitsministeren snarere end til mig, saa at jeg efter Debattens videre Forløb maa forstaa det paa den Maade, at det ærede Medlem omtrent har spillet samme Rolle som disse Honoratiores, der møder op til en Fodboldkamp og giver Bolden op og derefter trækker sig tilbage. (Steincke: Nej, det gør jeg ikke!)

Til det ærede Medlem Hr. Rytter vil jeg gerne bemærke, at det ærede Medlem heller ikke indlod sig paa nogen Gendrivelse af de Bemærkninger, jeg fremsatte om Regeringens Stilling til den juridiske Konstruktion af denne Rehabiliteringsbehandling, til Behandlingen af disse Sager i det hele.

Det ærede Medlem var i Tvivl om, hvorvidt man under Besættelsestiden havde vist tilstrækkelig Forsigtighed ved Beslutninger om Likvidering af Folk, der var skadelige eller farlige for Modstandsbevægelsens Virksomhed. Det er et Forhold, der ligger ganske uden for den Opgave, Ministeriet har. Men jeg vil dog nævne den ene Ting, at det foreløbig i ganske overordentlig faa Tilfælde har vist sig, at der har foreligget blot begrundet Mistanke om, at der har været Fejltagelser, Fejlvurderinger eller Fejlsløshed med i Spillet. Det ærede Medlem Hr. Rytter nævnte derefter det tragiske, der var i, at en Likvidering meget nemt kunde medføre, at Tyskerne foretog Gengældelsesaktioner mod Danskere. Ja, det var dybt tragisk. Jeg har haft Lejlighed til med en af de Paarørende til et saadant udpræget Gengældelsesoffer at drøfte denne Sag til Bunds, det er utvivlsomt det ærede Medlem bekendt. Men det er den Slags tragiske Omstændigheder, som man maa tage med i en Krigssituation. Det var større Goder, der stod paa Spil. Menneskeliv var i Fare overalt, og jeg tror, at der er udvist Forsigtighed, bl. a. fordi, som jeg redegjorde for i Formiddag, der aldrig har været Tale om Likvideringer som Straf for begaaede Handlinger, men alene som præventive Foranstaltninger, hvor der var Fare for, at Medborgeres Liv eller Velfærd